

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/51/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200757
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8421200757.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Zlady Simkovej v spore žalobkyne V. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XXXX/X, XXX XX V., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., o primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.577,99 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 5Csp/21/2021 zo dňa 04.10.2021, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku III. o trovách konania.

M e n í rozsudok vo výroku III. tak, že žalobkyni patrí náhrada trov prvoinštančného konania vo vzťahu k žalovanému v plnom rozsahu vypočítaná z prisúdenej sumy /prísudku/ s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

P r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. Žalovanému uložil povinnosť uhradiť žalobkyni sumu 600,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

III. Vyslovil, že žalobkyni vo vzťahu k žalovanému p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 52 ods. 1-3, § 53 ods. 1 a 5, § 53a, § 54 ods. 1, 2, § 54a, § 100, § 101 a § 103, § 885v Občianskeho zákonníka, podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, podľa § 3 ods. 5 o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 14.05.2010 v znení platnom od 01.03.2010 do 31.12.2010, a § 3 ods. 3 a § 4 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z.

3. V danej veci súd prvej inštancie mal za jednoznačne preukázané, že v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 8Csp/121/2017, sa žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému domohla určenia, žalovaný je povinný uložiť povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve

o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 14. 05. 2010 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne a teda žalobkyňa si úspešne uplatnila svoje právo ako spotrebiteľ. V uvádzanom konaní bolo zistené, že žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere nebola poučená o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy, nemala sa možnosť k nej vyjadriť ani ju odmietnuť. Dokonca nebola upozornená na to, že súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Zároveň táto dohoda bola priamou súčasťou tzv. formulárovej zmluvy, nebola uzatvorená vo forme osobitnej listiny, žalobkyňa nemohla ovplyvniť jej obsah, ale zmluvu len ako celok mohla podpísať alebo ju odmietnuť. Súd prvej inštancie zároveň v konaní konštatoval, že táto dohoda umožňuje žalovanému, aby od žalobkyne vymohol plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly.

4. Súd prvej inštancie nepoprel, že pri rozhodovaní o nároku o finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať aj na okolnosti konkrétneho prípadu. Je však zrejmé, že žalovaný predostrel žalobkyňi na podpis zmluvu o revolvingovom úvere, do ktorej zakomponoval aj spornú dohodu o zrážkach zo mzdy. Bez zásahu Okresného súdu Kežmarok v spomínanom konaní sp. zn. 8Csp/121/2017 by žalobkyňa bola naďalej vystavená postihom z nevýhodného záväzku. Musí byť preto nastolená aj určitá prevencia proti takýmto postupom vo vzťahu k porušiteľovi spotrebiteľských práv.

5. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, keďže postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Zároveň súd prvej inštancie považoval za potrebné uviesť, že to bol práve žalovaný, ktorý nepostupoval s odbornou starostlivosťou a koncipoval obsah formulárovej zmluvy o revolvingovom úvere, pričom do nej zakomponoval neprijateľné podmienky. V takýchto prípadoch súd opakovane vo svojich rozhodnutiach skonštatoval, že „žalovaná obchodná spoločnosť je poskytovateľom spotrebiteľských úverov na profesionálnej báze, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Právnych predpisov je nevyvrátiteľná“. Súd prvej inštancie vychádzal z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobkyne, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý. Sporná však ostala výška primeraného finančného zadosťučinenia.

6. Pri stanovení výšky vychádzal súd prvej inštancie zo závažnosti vznikutej resp. hrozacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia určil súd prvej inštancie voľnou úvahou, a to s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu. Bol toho názoru, že poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán sporu má byť vyvážené. Preto zohľadnil, že žalobkyňa utrpela ujmu vo sfére jej rodinného, súkromného a pracovného života, čo vyplynulo z výsluchu žalobkyne na pojednávaní. Poukázala na stres a napätie, ktoré malo dopad aj v jej súkromnom živote, no najmä na skutočnosť, že po vykonaní zrážky zo mzdy v sume 256 eur mesačne jej na zabezpečenie základných životných potrieb zahŕňajúcich náklady na bývanie, stravu, hygienických potrieb, ošatenia, nielen pre seba, ale i maloletého syna, ostala suma 250 eur, ktorá však na úhradu základných výdavkov rodiny nepostačovala a žalobkyňa si v tom čase požičiavala mesačne od susedy 150 eur. Napriek tomu, že žalobkyňa úver splatila, žalovaný bez súdneho rozhodnutia opakovane kontaktoval jej zamestnávateľa, aby žalobkyňi zo mzdy začali vykonávať zrážky v prospech žalovaného, čím sa zamestnávateľ dozvedel o jej súkromných finančných záležitostiach. Zároveň preto, aby preukázala splatenie celého dlhu a jeho preplatenie, musela kontaktovať právnik, vynaložiť finančné prostriedky na obranu svojich práv spotrebiteľa. Musela sa zúčastňovať pojednávaní, ktoré boli pre ňu stresujúce. Súd prvej inštancie mal za preukázané aj to, že žalobkyňa nečerpala iné úvery od iných veriteľov ani od žalovaného. No zadĺžila sa u svojej susedy, ktorá jej finančne vypomáhala a požičiavala peniaze na zabezpečenie základných životných potrieb. Žalobkyňa zároveň úver, ktorý vznikol za trvania manželstva splácala sama, nakoľko s manželom sa rozvedli. Okrem splácania finančných záväzkov, sama ostala aj na výchovu maloletého syna. Teda súd prvej inštancie mal za preukázané, že ujma žalobkyňi vznikla nielen s poskytnutím

úveru na základe Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 14. 05. 2010, kde konanie prebiehalo na súde pod sp. zn. 8Csp/121/2017. Zároveň súd prvej inštancie prihliadol aj na to, že žalobkyňa dobrovoľne uzatvorila so spoločnosťou žalovaného zmluvu o revolvingovom úvere, hoci mala možnosť túto zmluvu nepodpísať, resp. robiť úkony k tomu, aby ochránila svoje práva, už skôr hľadať právnu pomoc tak, ako to urobila neskôr. Preto mal za to, že sčasti aj žalobkyňa zavinila uzatvorenie tejto zmluvy a tým aj vyvolávanie sporov. Súd prvej inštancie akceptoval, že základ nároku je daný, ale čo sa týka výšky, tu súd prvej inštancie nevyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu. Vzhľadom vyššie na uvedené skutočnosti, závažnosť ujmy, okolností na strane žalobkyne i žalovaného, ako aj okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobkyne, podľa úvahy súdu prvej inštancie, je postačujúce primerané finančné zadosťučinenie 600,- eur. Pri určení tejto sumy vychádzal z toho, že žalobkyňa uhradila sumu 923,64 eur, čo pri výške zrážky 256,- eur predstavuje 4 zrážky, a keďže žalobkyňa si požičiavala na zabezpečenie životných potrieb mesačne čiastku 150 eur, počas výkonu zrážok zo mzdy, si tak požičala 600 eur (150 x 4) prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie právne podľa ust. § 255 ods. 1, a § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

8. V danej veci sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Súd žalobe žalobkyne vyhovel a teda žalobkyňa bola v konaní úspešná, keďže účinne sa domohla svojich práv. Žalobkyňa si uplatnila nárok na finančné zadosťučinenie v sume 2 577,99 eur. Stanovenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia v danej veci však záviselo od úvahy súdu. Spravidlivému usporiadaniu vecí preto zodpovedá len také rozhodnutie, kedy žalobkyne bude priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (čl. 2 ods. 1 C. s. p.). Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

9. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný, a to iba čo do výroku I. a III., proti výroku, ktorým v prevyšujúcej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol II., odvolanie nepodal. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil námietku premĺčania, bez odôvodnenia sa odklonil od súdnej praxe Najvyššieho súdu SR a tým porušil právo žalovaného na spravodlivý súdny proces. Zároveň nesprávne posúdil skutkový stav a dospel k nesprávnemu právnemu záveru. Žalovaný namietal, že z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. nevyplýva žiadny dôvod pre domnienku, že predpokladom uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia je predchádzajúce právoplatné súdne rozhodnutie o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Primerané finančné zadosťučinenie je možné uplatniť aj priamo, bez ohľadu na to, či posudzovanie porušenia práva alebo povinnosti je predmetom samostatného výroku alebo len predbežnou otázkou v konaní, kedy sa priamo uplatňuje samotné finančné zadosťučinenie. Preto je nesporné, že tou predbežnou otázkou je v oboch prípadoch. Žalovaný poukázal na ust. § 101 Občianskeho zákonníka, a jeho znenie a komentár k CSP z roku 2016. Zároveň poukázal aj na to, že uvedenú otázku posudzoval aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 6Cdo/127/2017, z ktorého citoval. Tým, že sa nevyporiadal súd prvej inštancie s právnym názorom Najvyššieho súdu SR a súčasne neuviedol ani žiadne presvedčivé zdôvodnenie pre svoj záver, porušil právo žalovaného na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súčasne je právne posúdenie súdu v rozpore s § 101 Občianskeho zákonníka a s § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Súd prvej inštancie odôvodnil rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia tak, že ide o sumu rovnajúcu sa čiastke, ktorú si žalobkyňa údajne požičiavala počas doby vykonávania zrážok zo mzdy. Uvedené tvrdenie nebolo žiadnym spôsobom objektivizované. Tvrdenia o údajných pôžičkách žalobkyňa uviedla na pojednávaní. Žalovaný tvrdí, že nesprávny procesným postupom súdu došlo k porušeniu rovnosti sporových strán a k vadám, ktoré spôsobujú nezákonnosť skutkových zistení a následného právneho posúdenia. Poukázal na § 291 ods. 3 CSP, že ak je spotrebiteľ zastúpený advokátom, ust. § 296 sa nepoužije. Súd prvej inštancie postupoval v rozpore so zákonom, ak prijal ako procesne prípustnú argumentáciu žalobcu, ktorú mohol a mal uviesť už skôr - v podanej žalobe. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá v roku 2010. V konaní nebolo ani tvrdené a súd ani nemal preukázané, že by v danom čase bolo vôbec z pohľadu súdnej praxe že by malo ísť o porušenie predpisov na ochranu spotrebiteľa. Rovnako súd nesprávne vychádzal z toho, že výkon zrážok zo mzdy by mohol prebiehať len po predchádzajúcom súdnom rozhodnutí a teda že je porušením zákona, ak žalovaný predložil dohodu o zrážkach zo mzdy zamestnávateľa žalobcu. K dnešnému dňu neexistuje v právnom poriadku SR jediné ustanovenie, ktoré by takú požiadavku zaviedlo. Podľa názoru žalovaného z vykonaného

dokazovania neboli v konaní preukázané žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukázali dôvodnosť a primeranosť sumy 600,- eur ako finančného zadostučinenia. Právne odôvodnil svoje odvolanie žalovaný podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Navrhol, aby odvolací súd vyhovel podanému odvolaniu, rozsudok zmenil tak, že žalobu aj v tejto časti zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

10. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Navrhla rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania. Uviedla, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol podstatné prednesy a návrhy strán, aké dôkazy v konaní vykonal za účelom zistenia skutkového stavu, ako aj zákonné ustanovenia, z ktorých vychádzal pri právnom posúdení sporu. Prihliadol na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany oboch strán sporu, pričom svoje rozhodnutie logicky a vecne podrobne odôvodnil. V tejto súvislosti poukázala žalobkyňa na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 07.07.2009 sp.zn. III. ÚS 199/09, a I.ÚS 188/06 zo dňa 08.06.2006, z ktorých citovala. Za nesprávnu považuje aj vznesenú námietku premlčania voči nároku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia z dôvodu, že od podania žaloby v základnom konaní uplynuli 3 roky. Nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia je v zmysle § 3 ods. 5 posledná veta zákona o ochrane spotrebiteľa spätý s úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi v podobe právoplatného rozhodnutia súdu. Preto až moment „úspešného uplatnenia“ je conditio sine qua non pre posúdenie uplatnenia tohto nároku. V tejto súvislosti poukázala žalobkyňa na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/137/2016-71 zo dňa 24.05.2017, z ktorého citovala. Zároveň žalobkyňa považovala za vytrhnutý z kontextu odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.01.2019, záver žalovaného, že spotrebiteľ je povinný už v základnom konaní uplatniť nárok na primerané finančné zadostučinenie s poukazom na plynutie premlčacej doby. Uvedené by viedlo k situácii, že k premlčaniu nároku na primerané finančné zadostučinenie by mohlo dôjsť skôr, ako by súd judikoval porušenie práva alebo povinnosti v oblasti spotrebiteľského práva. Žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2019 zo dňa 30.01.2019, z ktorého vybrala bod 18 odôvodnenia, z ktorého citovala. Vznesenú námietku premlčania, ktorú žalovaný odôvodňuje uplynutím troch rokov od podania žaloby v základnom konaní považuje vzhľadom na zmysel a gramatický výklad ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa žalobkyňa zo strany žalovaného za špekulatívnu v snahe poprieť jej legitímny nárok. V súvislosti s naznačenou argumentáciou o charaktere, zmysle a účele inštitútu primeraného finančného zadostučinenia dala do pozornosti znova rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/137/2016-71 zo dňa 24.05.2017, z ktorého znova citovala. Zároveň konštatovala, že primeranosť priznanej sumy 600,- eur je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a množstvo porušení spotrebiteľských noriem evidentne daná. Žalovaný nechce niesť akúkoľvek zodpovednosť za porušenie svojich zákonných povinností. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného, že žalobkyni nevznikla žiadna ujma, poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, z ktorého vyplýva, že pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Z dikcie ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a odôvodnenia dovolacieho súdu je zrejmé, že zákonodarca vôbec nestanovil podmienku vzniku, resp. preukazovania akejkoľvek ujmy. Jedná sa iba o neprípustný extenzívny výklad contra legem žalovaného. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je uplatnená suma nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Preto žalobkyňa navrhla rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania.

11. K vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu sa vyjadril odvolateľ, teda žalovaný. Namietal tvrdenie žalobcu, že odkaz žalovaného na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6Cdo/127/2017 je nesprávny a špekulatívny. Nemá oporu v zákone a je v rozpore s označeným rozhodnutím Najvyššieho súdu SR. Žalobkyni nič nebránilo, aby si v predchádzajúcom konaní uplatnil nárok, ktorý teraz uplatňuje podanou žalobou. Z priebehu tohto konania a ani z vyjadrenia žalobkyne zo dňa 29.11. 2021 však nevyplýva, že by žalobkyni v tom niečo bránilo. Súd o tomto nároku mohol rozhodovať súbežne, alebo ho vylúčiť na samostatné konanie. Žalobkyňa teda má k dispozícii viaceré právne prostriedky, ktorých využitím mohla zabrániť premlčaniu. Z podania žalobkyne súčasne nevyplývajú vecné dôvody, ktoré by ozrejmili všeobecné tvrdenie o špekulatívnosti argumentu žalovaného odkazujúceho na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 6Cdo/127/2017. Ani Najvyšší súd SR, ani iné súdy nezamietli žalobu spotrebiteľa o finančné zadostučinenie uplatnené spolu s návrhom na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, ako podanú predčasne, lebo by najskôr mohlo prebehnúť samotné konanie o určenie neprijateľnej

podmienky, a rozhodnutie o tom by sa muselo stať právoplatným a vykonateľným. Žalobkyňa v podanom vyjadrení vôbec nespochybnila odvoláciu námietku žalovaného o tom, že hoci súd prvej inštancie odôvodnil rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia tak, že ide o sumu rovnajúcu sa čiastke, ktorú si žalobkyňa údajne požičiavala počas doby vykonávania zrážok zo mzdy, tak uvedený záver nebol žiadnym spôsobom objektivizovaný a preukázaný, a že v podanej žalobe, a ani v následnom vyjadrení žalobca, hoci bol zastúpený advokátom, neuviedol žiadne skutočnosti ktorými by odôvodnil požadovanú sumu primeraného finančného zadosťučinenia, netvrdil a ani nepreukazoval žiadne požičiavanie peňažných prostriedkov a teda ak súd uvedené skutkové tvrdenie urobené na pojednávaní prijal, potom postupoval v rozpore s ust. § 296 k § 291 ods. 3 CSP. Preto žalovaný trval na podanom odvolaní v napadnutej časti.

12. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrila znova žalobkyňa. Poukázala na § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa s tým, že právo vzniká až momentom úspešného uplatnenia čím treba rozumieť rozhodnutie súdu, respektíve výrok takéhoto rozhodnutia. Premlčuje sa právo, avšak žalovaný s plynutím premlčacej doby spája procesný prostriedok. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2019 z 30.01.2019, ktorým súd odmietol dovolanie dodávateľa, vyplýva podmienka judikovania, resp. existencia určovacieho výroku. Je už právom spotrebiteľa, či bude primerané finančné zadosťučinenie viazané na takéto judikované porušenie spotrebiteľských práv a povinností, alebo si primerané finančné zadosťučinenie úspešný spotrebiteľ následne uplatní samostatnou žalobou. Pokiaľ žalovaný uvádza, že žalobkyňa nespochybnila odvoláciu námietku žalovaného vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia, žalobkyňa považuje jeho tvrdenie za nesprávne. V tomto smere poukázala na bod III. vyjadrenia k odvolaniu zo dňa 29.11.2021. Žalovaný sa pokúsil na úkor žalobkyne obohatiť. Intenzita porušenia spotrebiteľského práva je daná rozsudkom vydaným v základnom konaní a je vyjadrená povinnosťou zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, ktorou sa žalovaný pokúšal na základe žiadosti doručenej zamestnávateľovi žalobkyne bezdôvodne obohatiť o sumu 2.577,99 eur (tak ako ju špecifikovala v žalobe). Uvedená suma predstavuje jediné objektívne a exaktné kritérium, a preto by malo byť brané do úvahy ako kritérium prvoradé. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je súdom priznaná suma 600,- eur nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Opätovne dala do pozornosti rozsudok Okresného súdu v Žiline sp.zn. 14C/295/2014 z 24.09.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/471/2015 z 28.06.2016, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/127/2017 z 30.01.2019, keď bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.194,98 eur, čo predstavuje 25 násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný. Preto znova navrhla rozsudok v napadnutej časti potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania.

13. Ďalšie vyjadrenia do spisu predložené neboli.

14. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a jeho webovej stránke dňa 13.04.2022 a zistil, že odvolanie žalovaného v napadnutej časti nie je dôvodné.

15. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 8Csp/121/2017 si žalobkyňa úspešne uplatnila svoje práva, pričom rozsudkom č. k. 8Csp/121/2017 - 56 zo dňa 15. 03. 2019 bolo právoplatne rozhodnuté o tom, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 14. 05. 2010 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaným sa súd prvej inštancie najsamprv zaoberal touto námietkou.

16. Súd prvej inštancie konštatoval, že žaloba vo veci bola podaná na súde prvej inštancie dňa 21.04.2021, pričom žalovaný namietal, že premlčacia doba začala plynúť od podania žaloby vedenej pod sp. zn. 8Csp/121/2017, t. j. ešte v roku 2017 a uplynula najneskôr 31. 12. 2020. Súd prvej inštancie mal za to, že v danom prípade platí všeobecná 3-ročná premlčacia lehota, nakoľko žalobca uplatnil právo na plnenie povinnosti vyplývajúcej z osobitného predpisu. Súd prvej inštancie považoval začiatok plynutia premlčacej doby medzi stranami za sporný a mal za to, že až právoplatným skončením konania vo veci pod sp.zn. 8Csp/121/2021 Okresného súdu Kežmarok bol naplnený predpoklad úspešného

uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že rozsudok č. k. 8Csp/121/2017 - 56 zo dňa 15.03.2019 nadobudol právoplatnosť dňa 15.05.2019, teda 3-ročná premlčacia lehota uplynie až dňom 15. 05. 2022. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná na súde dňa 21. 04. 2021, teda v čase, kedy ešte neuplynula všeobecná 3-ročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 101 OZ. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, napríklad vo veci č.k. 2Co/137/2016 - 71 zo dňa 24.05.2017, alebo č.k. 7Co/34/2018 - 79 zo dňa 26.06.2018. Odvoláciu námietku žalovaného, že nárok je premlčaný preto odvolací súd považuje za nedôvodnú.

17. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil aj správny právny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania sa na uvedenom nič nezmenilo. Odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie na ktoré v plnom rozsahu v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

18. Čo sa týka splnenia podmienok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že predmetom konania je nárok žalobcu opierajúci sa o ust. § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany.

19. Odvolací súd zároveň uvádza, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

20. Žalobkyňa ako spotrebiteľka má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a tiež má právo domáhať sa, aby sa dodávateľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav a za podmienky, že si na súde úspešne uplatní porušenie práva, alebo povinnosti stanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa má právo aj na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva, alebo povinností ustanovenej týmto zákonom zodpovedá.

21. Za daného stavu vzhľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na všeobecnom súde sa priznanie finančného zadosťučinenia javí ako plne dôvodné. Aj podľa názoru odvolacieho súdu priznaná výška finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne a zodpovedá účelu, teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľov. Odvolací súd má za to, že finančné zadosťučinenie vo výške 600,- eur vo vzťahu k žalobkyňi ako spotrebiteľke nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa.

22. Hodnotiaca úvaha súdu prvej inštancie nebola ľubovoľná. Súd prvej inštancie v bode 33. svojho odôvodnenia jednoznačne uviedol, že zohľadnil, že žalobkyňa utrpela ujmu vo sfére jej rodinného, súkromného a pracovného života, čo vyplynulo z vylúčením žalobkyne na pojednávaní. Poukázala na stres a napätie, ktoré malo dopad aj v jej súkromnom živote, no najmä na skutočnosť, že po vykonaní zrážky zo mzdy v sume 256,- eur mesačne, jej na zabezpečenie základných životných potrieb zahrňujúcich náklady na bývanie, stravu, hygienických potrieb, ošatenia, nie len pre seba i maloletého syna, ostala suma 250,- eur. Táto na úhradu základných výdavkov rodiny nepostačovala, a žalobkyňa si v tom čase požičiavala mesačne od susedy 150,- eur. Napriek tomu, že žalobkyňa úver splatila, žalovaný bez súdneho rozhodnutia opakovane kontaktoval jej zamestnávateľov, aby žalobkyňi zo mzdy začali vykonávať zrážky v prospech žalovaného, čím sa zamestnávateľ dozvedel o jej súkromných finančných záležitostiach. Zároveň, aby preukázala splatenie celého dlhu a jej preplatenie musela kontaktovať právnik, vynaložiť finančné prostriedky na obranu svojich práv spotrebiteľa. Musela sa zúčastňovať

pojednávani, ktoré boli pre ňu stresujúce. Zadlžila sa u svojej susedy, ktorá jej finančne vypomáhala, pričom úver, ktorý vznikol za trvania manželstva splácala sama, nakoľko s manželom sa rozviedli. V bode 35 odôvodnenia súd prvej inštancie ešte doplnil, že pri určení sumy 600,- eur vychádzal z toho, že žalobkyňa uhradila sumu 923,64 eur, čo pri výške zrážky 256,- eur predstavuje 4 zrážky, Žalobkyňa si požičiavala na zabezpečenie životných potrieb mesačne čiastku 150,- eur, počas výkonu zrážok zo mzdy, si požičala 600,- eur, teda 150 x 4. Súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne zamietol. Uvedené nie je predmetom odvolacieho konania.

23. K odvolacej námietke žalovaného, že súd akceptoval vysvetlenie žalobkyne na pojednávaní tak, ako to popísal odvolací súd vyššie čo do sumy 600,- eur, ktorú si mala požičať od susedy a z dôvodu, že žalobkyňa je zastúpená advokátom v zmysle ust. § 291 ods. 3, ust. § 296 sa nepoužije, odvolací súd uvádza, že súd sa so znalosťou konkrétnej veci tak, ako to vyplýva z judikatúry k ust. § 296 CSP vie najlepšie posúdiť adekvátnosť a včasnosť uplatnenia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany. V danom prípade sudca tento prostriedok na strane žalobkyne akceptoval. Preto i odvolací súd má za to, že odvolacia námietka žalovaného v tomto smere tiež nie je dôvodná.

24. Súd prvej inštancie správne určil vzájomný vzťah jednotlivých dôkazov a správne v súlade s pravidlami formálnej logiky ich vyhodnotil. Z hľadiska logiky argumentačnej súvislosti nemožno odôvodneniu rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti vytknúť nedostatky.

25. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, a vo výroku III. o trovách konania v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP, ako vecne správny.

26. Čo sa týka výroku III. o trovách konania, súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozsudku uviedol, že žalobkyňa bola v konaní úspešná, keďže sa účinne domohla svojich práv. Uplatnila si nárok na finančné zadosťučinenie vo výške 2.577,99 eur. Stanovenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia v danej veci však záviselo od úvahy súdu. Spravodlivému usporiadaniu veci preto zodpovedá len také rozhodnutie, kedy žalobkyňi bude priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu podľa článku 2 ods. 1 CSP. S uvedeným odvolací súd plne súhlasí. Nesúhlasí však s výrokom rozsudku, ktorým žalobkyňi vo vzťahu k žalovanému bola priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100%, pretože takéto rozhodnutie by podľa názoru odvolacieho súdu nezodpovedalo spravodlivému usporiadaniu veci tak, ako to má na mysli článok 2 ods. 1 CSP. Preto vo vzťahu k výroku III. zmenil rozsudok tak, že žalobkyňi patrí náhrada trov prvoinštančného konania vo vzťahu k žalovanému v plnom rozsahu vypočítaná z prísúdenej sumy (prísudku), v zmysle ust. § 388 CSP s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením v zmysle ust. § 262 ods.1 CSP.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).